

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Ponedeljska izdaja „Jutra“ izhaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
roča se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.—, po raznašal-
cih dostavljena Din 5.— mesečno.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje: Kocanova ulica 8. Tel. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Hitlerjeva vlada dosegla večino

Rekordna volilna udeležba — Hitler in Papen sta dobila nad 21 milijonov ali 52 odstotkov glasov in 340 od 648 mandatov

Berlin, 5. marca. d. Danes se je bila v Nemčiji odločilna bitka za zmago Hitlerjeve narodnosocialistične stranke proti levičarski opoziciji. Tretjeto v teku devetih mesecev so se danes vršile volitve v državni zbor, obenem pa tudi v pruski deželni zbor. Položaj je bil to pot popolnoma drugačen, kakor pri prejšnjih volitvah, ker so se v zadnjih tednih pripetili pomembni politični dogodki, ki so dosegli svoj vrh po požaru v berlinskem državnem zboru z zasilno odredbo »za zaščito nemškega naroda in države«, s katero je bila volilna propaganda komunistov in socialnih demokratov popolnoma onemogočena in znatno omejena tudi agitacija vseh ostalih opozicijskih strank. Zato je bilo težko že v naprej prorokovati, kakšen bo izid današnjih volitev.

Pri zadnjih državnozbornih volitvah 6. novembra lani se je v nemški javnosti splošno opazila volilna utrujenost, ki je bila tem večja, ker so se v teku enega leta poleg državnozbornih volitev vršile dva krat volitve državnega predsednika in 31. julija tudi volitve deželnih zborov. Volilna udeležba, ki je znašala pri državnozbornih volitvah meseca septembra 1930 82 odstotkov, je narasla 31. julija 1931 na 84 odstotkov ter je lani novembra padla na 79 odstotkov. Za današnje volitve so

splošno računali na večjo udeležbo onih volitev, ki naj bi oddali svoje glasove za vladne stranke. Po ustavi odpade na vsake 60.000 volitev po 1 mandat, zaradi česar je tudi od volilne udeležbe odvisno končno število državnozbornih mandatov. Zadnji državni zbor je štel 562 poslancev, dočim jih je prejšnji, izvoljen meseca julija, štel 608. V zadnjem državnem zboru so bili narodni socialisti, kakor tudi v prejšnjem, najmočnejša stranka in so imeli 195 mandatov, dočim so jih imeli v prejšnjem državnem zboru 230, leta 1930 pa 107. Naslednja najmočnejša stranka so bili socialni demokrati s 121 mandati (133 oziroma 143 v prejšnjih dveh državnih zborskih), komunisti 100 (89, 77), centrum 70 (75, 68), nemški nacionalci 51 (37, 41), bavarska ljudska stranka 18 (22, 19), nemška ljudska stranka 11 (7, 30), nemška državna stranka 2 (4, 14). Ostanek mandatov so dobile manjše stranke, kakor krščanski socialci, nemški hannoverci, turinška kmetijska zveza, gospodarska stranka, nemška kmetijska stranka, kmetiska in vinogradniška zveza, od katerih en del pri današnjih volitvah ni več kandidiral.

Razmerje glasov in mandatov pri prejšnjih državnozbornih volitvah je bilo naslednje:

	septembra 1930 glasov mand.	julija 1932 glasov mand.	novembra 1932 glasov mand.
narodni socialisti	6.406.379 107	13.745.780 230	11.705.256 195
socialni demokrati	8.575.244 143	7.959.712 133	7.231.404 121
komunisti	4.590.160 77	5.082.626 89	5.970.833 100
centrum	4.127.000 68	4.458.051 75	4.228.322 70
nemški nacionalci	2.457.686 41	2.177.414 37	3.061.626 51
bavarska ljudska stranka	1.058.637 19	1.323.969 22	1.081.595 18
nemška ljudska stranka	1.577.365 30	659.703 11	436.014 7
nemška državna stranka	1.322.034 24	1.372.799 4	337.871 2

Izmed oddanih glasov so dobili narodni socialisti 33,1% (37,4, 18,3%) pri prejšnjih dveh državnozbornih volitvah, socialni demokrati 20,5 (21,6, 24,5), komunisti 16,8 (14,5, 13,1), nemški nacionalci 8,6 (5,9, 7), centrum 11,8 (12,5), bavarska

ljudska stranka 3,1 (3,2) odstotka. Zadnji dve stranki sta imeli pri volitvah meseca septembra leta 1930 vezani kandidatski listi, zaradi česar se točno razmerje ne more ugotoviti.

Hitlerjevska baklada

V Berlinu so se včeraj že v zgodnjih večernih urah pričeli zbirati po vseh mestnih okrajih narodni socialisti ter uniformirani člani napadalnih oddelkov, da bi odkorakali v strnjenih vrstah v notranjost mesta ali pa se zbrali na 24 velikih trgih, kjer so zvočniki razširjali govor državnega kancelarja Hitlerja iz Königsberga. Posebno živahno je bilo na cesti Unter den Linden, po kateri je korakalo na tisoče in tisoče uniformiranih narodnih socialistov z baklami ob neprestanem vzklikanju Hitlerju. Ves promet v notranjem mestu je ob tej priliki zastal. Pri spreveditvi se do delovala tudi policija, ki je korakala pod zastavami s križastim križem. Po večini so manifestacije potekle mirno. Ob pol 10. zvečer so se zbrali vsi narodno-socialistični manifestanti na določenih 24 zbirališčih, da bi poslušali govor državnega kancelarja. Ob tej priliki je valovalo po cestah na stotine ljudi. Po mestu so se videle samo narodno-socialistične in nemško-nacionalne črno-belo-rdeče zastave, dočim so zastave ostalih strank, zlasti pa komunistična in republiška črno-rdečerumena, popolnoma izginile.

Hitlerjevski teror pri volitvah

Berlin, 5. marca. d. Zanimanje vse javnosti je bilo danes, kakor je povsem razumljivo, posvečeno izključno volitvam. Z največjo napetostjo je vsa javnost pričakovala prvih izidov ter spremljala vesti o poteku glasovanja. Vse nemške radijske postaje so vsake pol ure poročale o volitvah. Po teh vestih so volitve potekle razmeroma mirno in tudi v Berlinu ni prišlo do večera do nobenega večjega izgrede. Radijske postaje so bile seveda povsem v službi vladne agitacije in so delale veliko propagando za čim večjo udeležbo pri volitvah. Glasovanje se je pričelo ob 8. zjutraj.

Med prvimi je glasoval ob 9. dopoldne predsednik republike Hindenburg in sicer v volilnem lokalu, ki je bil določen za ministrice. Ko se je pojavil pred volilnim lokalom, ga je množica Hitlerjevcev, ki ga je tam pričakovala, navdušeno pozdravljala.

Med radiotelefonskimi poročili, ki so bila več ali manj propagandnega značaja, je vzbudila pozornost vest, da je bivši pruski ministrski predsednik dr. Braun ob 5.45 pri Friedrichshafnu s pravilnim potnim listom prekoratil nemško mejo in odpotoval v Švico. Še sredi so na naše brežične postaje javile, da je dr. Braun pobegnil v Švico, kakor pa zatrjujejo, je dr. Braun šel le obiskat svojo ženo, ki leži na smrt bolna v nekem švicarskem sanatoriju in se je danes dopoldne pripeljal volit v Friedrichshafen, nakar se je zopet vrnil v Švico. Naravno je, da so vladni krogi to okoliščino izkoristili za svojo volilno propagando in da je bila vest o Braunovem begu samo volilni mane-

ver, proti kateremu so bili socialisti brez vsake moči.

Ob 13. je bilo javljeno, da so v Braunschweigu aretirali 32 oseb, pri katerih so našli mnogo municije in zalogo ilegalnih letakov. Prav tako so radijske postaje širile vesti, da beže komunisti v množičah preko nemške meje. Ob 14. je berlinska postaja javila, da je policija odkrila v Vratislavi tajno oddajno postajo na kratke valove in jo zaplenila.

Značilno je, na kak način so brežične postaje agitirale za čim večjo volilno udeležbo, ker se je vlada očividno bala, da bo spričo terorja narodnih socialistov velik del volitev ostal doma. Tako so vse brežične postaje opodine izdale poziv: »Če želite, da zavladava v Nemčiji boljševizem, potem ne pojdite volit, če pa tega ne želite, pojdite vsi na volišče in glasujte za Hitlerja!« Pri naslednjem oddajanju vesti so vse postaje dodale, da je bilo ni volitvah število onih, ki niso glasovali, tako veliko, da jih je smatrati za drugo najmočnejšo stranko v Nemčiji. Ob 15. so vse brežične postaje javile, da je bil izvršen atentat na voditelja Hitlerjevcev v Frankfurtu na Odri, Fascheja, ki pa je ostal neškodovan, dočim je bil njegov sofer hudo ranjen.

Vlada je tudi sicer ukrenila vse, da onemogoči vsako propagando nasprotnikov. Poleg tega, da je vlada že več tednov prej okupirala zase vse brežične postaje in okupirala zase vse brežične postaje in za- branila ves levičarski in ostali več ali manj

opozicijski tisk, je snoči prepovedala tudi socialistično tiskovno agencijo, ki je oskrbovala s svojimi vestmi strankarski tisk in ki je zlasti v volilni propagandi vršila važno vlogo. Poleg tega so pretleto noč aretirali v Berlinu 180 ljudi, ki so bili na glasu kot socialistični agitatorji.

Zelo neprijetno kontrolo predstavljajo za Hitlerja in njegove volilne metode inozemski dopisniki. Posebno so oblasti vzele na piko francoske poročevalce, ki so jih že par dni pred volitvami uradno posvarili, češ, naj ne črpajo svojih informacij v krogih opozicije. Videč, da si francoski novinarji ne puste diktirati, jih je vlada snoči kratkoma izgnala in s policijskim spremstvom odpravila preko meje. Med drugimi je bil izgnan tudi slovit francoski novinar Jules Sauerwein, ki je prisel v Berlin kot posebni poročevalec »Petit Parisien«. Na posredovanje francoskega poslanika je bil njegov izgon odgojen in zatrjujejo, da bo vlada šele vtokom o tem definitivno sklepala. Včeraj so bili aretirani tudi vsi novinarji, ki dopisujejo komunističnim listom, zlasti sovjetskim.

Volilni rezultati

Ob 21. uri

Do tega časa je bilo prešteto 9,5 milijona glasov. Od tega so dobili v odstotkih: Hitler 43,2, socialni demokrati 17,1, komunisti 11,1, centrum 9,3, bavarska ljudska stranka 7,3, Papen-Hugenberg 6,5, nemška ljudska stranka 1,1, državna stranka 1,1, Volksdienst 1 in nemška kmetijska stranka 1 odstotek. Hitler, Papen in Hugenberg imajo potemtakem skupno šele 49,7 odstotkov. Kakor vse kaže, jim bo manjkalo do absolutne večine nekaj tisoč glasov.

Ob 23. uri

Berlin, 5. marca. Po rezultatih, ki so bili znani ob 22.30, so dobili narodni socialisti 5,3, socialni demokrati 2,2, komunisti 1,5, centrum 1,2, bavarska ljudska stranka 0,7, Papen-Hugenberg 0,82, nemška ljudska stranka 0,1, ostale stranke 0,4 milijona glasov.

Do 23.10 je bilo prešteto 23.200.000 glasov. Od tega so dobili Hitlerjevci 9.965.000, socialisti 4.309.000, komunisti 2.825.000, centrum 2.262.000, Papen-Hugenberg 1.628.000, bavarska ljudska stranka 1.207.000; ostanek odpade na druge manjše stranke, od katerih nobena ni dosegla niti 300.000 glasov.

O polnoči

Do polnoči je bilo prešteto 28 milijonov oddanih glasov. Od tega so dobili narodni socialisti 12,3 milijone (44 odstotkov), socialisti 4,8 (17,2%), komunisti 3,4 (12,1%), centrum 3,1 (11,1%), bavarska ljudska stranka 1,2 (4,3%), Papen-Hugenberg 2,1 (7,4%), ostale stranke pa komaj no 1 odstotek ali še manj.

Ob 1. zjutraj

Ob 1. zjutraj je bilo prešteto 36 milijonov glasov. Od tega so dobili narodni socialisti 15,7 milijona (43,9%), socialni demokrati 6,5 (18,3%), komunisti 4,4 milijona (12,3%), centrum 3,9 milijona (10,8%), bavarska ljudska stranka 1,2 milijona (3,3%), Papen-Hugenberg 2,8 milijona (7,9%) — ostale stranke vse pod 400.000 glasov.

Ob 2. zjutraj

Ob 1.30 je bilo prešteto 38 milijonov glasov. Dobili so: narodni socialisti 16,6 milijona (43,7%), socialni demokrati 6,9 milijona (18,2%), komunisti 4,7 (12,3%), centrum 4,3 milijona (11,1%), bavarska ljudska stranka 1,2 milijona (3,2%), Papen-Hugenberg 3,0 milijona (7,9%), ostale stranke vse pod 400.000 glasov.

Razdelitev mandatov je po nemškem volilnem redu zelo komplicirana in bo točno znana šele v torko. Po rezultatih, znanih do 2. zjutraj po novi parlament štel zaradi izredne velike volilne udeležbe 620 poslancev, dočim jih je dosedanjim imel samo 562. Hitlerjevci bodo dobili okrog 270 mandatov, socialisti okrog 115, komunisti 80, centrum 70, Papen-Hugenberg 80, bavarska ljudska stranka 20, ostale stranke pa po 2 do 4 mandate.

Izid v Berlinu

Skupno je bilo v Berlinu oddanih nekaj malega nad 3 milijone glasov. Dobili so: v tisočih glasov Hitlerjevci 994 (zadnjič 721), socialisti 647 (646), komunisti 729 (861), centrum 148 (123), Hugenberg-Papen 326 (316), ljudska stranka 26 (31), državna stranka 52 (39).

Hitlerjevski pušč v Hamburgu

Pruski Hitlerjevski notranji minister Göring je pozval župana svobodnega mesta Hamburga, naj izroči policijsko oblast Hitlerjevskim apadalnim oddelkom. Hamburgski župan Petersen, ki je obenem predsednik svobodne hamburške države, je v odgovor na odredbo notranjega ministra dal svojo demisijsko. Četrte ure nato so Hitlerjevski napadalni oddelki zasedli vsa javna poslopja v Hamburgu. Mesto in državnica Hamburg sta bila doslej v rokah demokratsko-socialistične koalicije.

Končni rezultat

Začasna razdelitev mandatov

Berlin, 6. marca. Zjutraj ob pol 3. je bil razglašen začasni končni izid nedeljskih volitev. Službeni izid, ki bo ugotovljen in objavljen šele tekom dneva, ne more primesti nikake bistvene spremembe več. Skupno je bilo oddanih 39,2 milijona glasov, kar predstavlja 87 odstotkov vseh volilnih upravičencev. Tako ogromne udeležbe niso niti absolutno niti v odstotkih dosegle še nobene nemške volitve.

Od 39,2 mil. oddanih glasov so dobili

	v milijonih	%
Hitlerjevci	17,3	44
socialisti	7	18
komunisti	4,8	12,6
centrum	4,3	12,6
bavarska ljudska stranka	1,2	3
Papen-Hugenberg	3,1	8
nemška ljudska stranka	0,43	1,1
Voksdienst	0,38	1
državna stranka	0,33	0,9

Ostanek odpade na razne manjše skupine, od katerih je najjačja dobila 113.000 glasov, vse druge pa manj. Vlada koalicija je dosegla nad 21 milijonov glasov, ali nad 52 odstotkov.

Na osnovi zaključnega volilnega rezultata bo štel nemški državni zbor

Krvavi izgredi v več mestih

Berlin, 5. marca. Dočim so v dopoldanskih urah volitve skoraj povsod potekle mirno, je prišlo popoldne marsikje do krvavih spopadov. Tako so v Vratislavi streljali komunisti iz hiš, kjer stanujejo, na narodne socialiste in pri tem ubili enega izmed njih, drugega pa hudo ranili. Policija je poslala na ceste 500 moč oplačenih. Nakar se je razvila po ulicah prava bitka, v kateri je bilo več oseb ubitih in ranjenih. Policija je pripeljala na ulice oklopne avtomobile s strojnimi točevali, ki so streljali tudi na hišne strehe. Vse moške prebivalce v okrajih, kjer so padli strelci, je policija spravila iz hiš in jih z dvignjenimi rokami odvedla na policijo. V mestu je bilo treba ustaviti ves cestni promet, ker so strelci iz strojnic razdejali električne vode.

V Offenbachu je prišlo v bližini glavne kolodvora do krvavega spopada med

648 poslancev (doslej 562). Od tega bodo imeli Hitlerjevci 288 (doslej 195), socialni demokrati 118 (121), komunisti 81 (100), centrum 70 (70), bavarska ljudska stranka 21 (18), blok Hugenberg-Papen 52 (51). Manjše skupine, ki sploh pridejo v poštev, bodo dobile po 1 do 5 mandatov. Vlada koalicija ima potemtakem 340 mandatov, torej absolutno večino.

Volitve v pruski deželni zbor

Berlin, 5. marca. Za pruski deželni zbor je bilo ob 23.45 prešteto 9,5 milijona glasov. Od tega so dobili narodni socialisti 4.200.000 (45 odstotkov), socialisti 1.300.000 (14), komunisti nad 1.300.000 (14,2), centrum 1.400.000 (15), Papen-Hugenberg 800.000 (8,9), nemška ljudska stranka 87.000, krščanski socialisti 85.000, državna stranka 57.000 glasov.

Berlin, 5. marca. Za pruske deželnozbornske volitve je bilo ob 0.30 prešteto 20,2 milijona glasov. Dobili so narodni socialisti 8,1 milijona (43,6%), socialisti 3,4 milijona (16%), komunisti 2,6 milijona (12,7%), centrum 3,2 milijona (15,8%), Papen-Hugenberg 1,8 milijona (8,7%).

Berlin, 6. marca. Po položaju od 2. zjutraj bo pruski deželni zbor na osnovi današnjih volitev štel 430 do 435 poslancev. Med njimi bo okrog 190 Hitlerjevcev in okrog 40 poslancev Papen-Hugenbergove skupine, tako da bo imela vlada tudi v pruski zbornici večino. Socialisti bodo imeli okrog 70, komunisti okrog 60, in centrum okrog 65 mandatov. Ostanek se bo razdelil na manjše stranke.

»Reichsbannerjem« in narodnimi socialisti. Pri tem so narodni socialisti ustrelili enega člana »Reichsbannerja« ter jih več ranili. V Düsseldorfu je policija našla veliko skladišče orožja in tajno tiskarno komunistične stranke. Aretiranih je bilo 40 ljudi.

V Köln-Ehrenfeldu je prišlo do divjega streljanja. Narodni socialisti so iz zasede streljali na večjo skupino narodno-socialistične pomožne policije, ker so mislili, da so komunisti. Več oseb je bilo ranjenih. V Leipzigu so narodni socialisti izvažali hudo ter so skušali vplivati na volilce, ki so pristaši drugih strank. Pri tem so enega komunisto ustrelili. V Goslarju so prav tako streljali narodni socialisti in levičarski radikali. Bilo je ranjenih več ljudi. Policija se je postavila na stran narodnih socialistov in je razorožila njihove nasprotnike, dočim so narodni socialisti obdržali orožje.

Narodna skupščina še ne bo sklicana

Soglasje med vlado in večino finančnega odbora — Zaradi obsežnega gradiva finančni odbor še ni mogel dokončati svojega dela

Beograd, 5. marca. v. Ker finančni odbor snoči še ni mogel dovršiti svojih priprav za proračunsko debato v plenum Narodne skupščine, se prvotno za torek namenjena plenarna seja Narodne skupščine še ne bo vršila. Na snočnji konferenci, ki se je vršila v predsedništvu vlade med vlado in članice večine finančnega odbora, je prišlo do p. olnega soglasja v vseh važnejših točkah. Ker pa je letos gradivo za finančni zakon izredno obsežno, bo trajalo še nekoliko dni, preden bo vse pripravljeno za plenarno sejo Narodne skupščine. Večina narodnih poslancev se je preko nedelje odpeljala domov, ker so imeli že prej napovedane shode in konference in se bodo zaradi tega sestali člani finančnega odbora šele v prihodnjih dneh. Treba je računati s

tem, da ne bo mogoče dokončati proračunske razprave v obeh zbornicah do konca meseca marca. Bržkone bo proračunska razprava končana dotlej šele v Narodni skupščini in se bo morala vršiti v senatu šele v začetku aprila. V tem primeru bo treba za mesec april sprejeti dvanajestino, kar se bo zgodilo s posebnim zakonom (ne pa s kraljevim ukazom, kakor je včeraj bilo pomotoma javljeno). Dvanajestina bo odmerjena v tem primeru že na podlagi novega proračunskega osnutka, tako da v rednem državnem gospodarstvu 1. aprila ne bo nastal prav nikak zastoj. Neposredno po proračunski debati se bo pričela v Narodni skupščini razprava o agrarnem zakonu, ki je bil — kakor znano — nedavno v skupščinskem odboru že sprejet.

Krvav sprejem emigrantov v Sofiji

Drugo skupino emigrantov so nacionalisti ob prihodu v Sofijo napadli in šest oseb hudo ranili — Ogorčenje v vsej javnosti

Sofija, 5. marca. M. Danes se je vrnila na Bolgarsko druga skupina bolgarskih emigrantov z bivšima ministroma Obomov in Todorovom na čelu. Nacionalistični krogi so že poprej napovedovali, da jih bodo sprejeli z demonstracijami. Zaradi tega je policija izdala stroge varnostne ukrepe. Ze na meji, kjer so jih pričakovali le nekateri politični somišljeniki, jih je vzel policija v svoje varstvo ter jih spremljala vse do Sofije. Tudi sofijski kolodvor je bil zastražen. Na peron so pustili samo sorodnike vračajočih se emigrantov in nekatere predstavnike zemljoradniške stranke. Navzoča je bila tudi 90 let stara mati bivšega ministra Todorova. Ko pa so emigranti odšli s kolodvora v mesto, jih je v bližnji ulici napadla skupina nacionalistov. Razvil se je krvav pretep, s katerega je nastala pravačata ulična bitka. Nacionalisti so streljali na emigrante ter so jih šest precej nevarno ranili. Smrtno ranjen je odvnetnik Stevan Tončev. Policija je morala nastopiti z

orožjem in je šele po daljšem prizadevanju napravila red. Emigranti so se nato podali v zemljoradniški dom, kjer jim je vodstvo zemljoradniške stranke priredilo svečan sprejem. Napad na emigrante je izval v vsej bolgarski javnosti veliko ogorčenje ter splošno obsojdo. Zemljoradniški bodo zaradi tega dogodka vložili interpelacijo na notranjega ministra in zahtevali, naj se krivci, ki so znani, najstrožje kaznujejo.

Volitve v Grčiji

Arene, 5. marca. p. Današnji volilni dan je v prestolnici potekel mirno in brez incidentov. Po ulicah križarijo orožniki in vojaštvo. Zanimanje prebivalstva za izid volitev je silno veliko in tudi udeležba je precejšnja. Po rezultatih, ki so bili znani do 23. ure se vidi, da bo z veliko večino zmagal Venizelosov blok.

DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

Nemška policija pod sekirastim križem

Narodno socialistične organizacije v Berlinu so priredile v Berlinu demonstracijo katere so se morali udeležiti stražniki pod njih zastavami

Fantastičen rekord

Slavni avtomobilski dirkač Malcolm Campbell je dosegel nov svetovni rekord — 440 km na uro. V Dayton Beachu, kjer je dirkač dosegel to na pravilnostno mejno hitrost, se oblasti izprva niso upale zagovarjati tveganega poskusa in so prototestirale pri floridski vladi proti vrstolomni »dirki s smrtjo«. Kajti resnica je, da je pri stisnjenih poskusih kontrolo že mnogo dragocenih življenj.

Poglaviti protest je izzvala kakovost terena, ki je bil še 24 ur pred dirko pokrit z drobenimi morskimi polji in algami. Par dni poprej je namreč morje strahno besnelo in butalo ob bregove ter metelo na dirkališko cesto vsakovrstni drobci. Vse čiščenje ni zaleglo nič. Noč pred dirko pa so se valovi pomirili, izprli nabrežje in dirkalna cesta se je zasvetila gladka in bela kakor jajce. Tako je vreme samo izšlo oblastim orožje iz rok.

Dirki je prisostvovala večstotno množica. Potegnili so dirkačev avto »Sinja ptica« iz lope. Na tisoče oči se je uprlo v kolosa vozila, ki razvija 2600 k. s. Campbell je sedel v avtomobil, pozdravil množico s sedeža in zdrknil naprej.

Gledalci so mu sledili z očmi. Vsakdo je gledal, kakšen bo konec tega poskusa, kajti stvar je bila ena izmed najbolj tveganih tekem v zgodovini modernega sporta. V nekaj minutah je Campbell potolkel doseženi svetovni rekord, ki je znašal 408 km, in dosegel 437 km povprečne vožnje. Potem je brzino še pospešil in dosegel 440,2 km. Kaj pomeni ta brzina, razumemo šele tedaj, če povemo, da jo dosežejo tudi najhitrejša letala samo izjemoma. Doslej so jo ugotovili samo pri tekmah za Schneiderjev pokal. Seveda je bil dirkač, ko je stopil iz avtomobila, izmučen

in izčrpan. Dejal je kratko: »Topot sem se zmagal«. Pozneje je pojasnil, da je na dirki s tem, da bo vsak trenutek zdrknil v morje ali pa občežal na dunah. Tako je namreč sklenil svoje življenje njegov predhodnik Keye Don. Le neznanski žilavosti njegovih živcev, motorja in pnevmatik se je posrečilo izogniti se vsem težavam in odnesti pakno zmage.

Campbell je ves čas krmaril z levo roko, kor si je desnico pred časom poškodoval in se mu še ni zacelila. Kljub temu napoveduje Campbell v kratkem nov uskok na svojo zadnji rekord. Seveda, če ne bo imel vsaj tako železnih živcev kakor to pot, ne bo nič z novim rekordom. Ampak sprito dosedanjih izkušenj lahko upamo, da bo dosegel tudi to zmago.

Švica in inozemski delavci

Švica, ki je po svetovni gospodarski krizi prav tako hudo prizadeta kakor mnoge druge evropske države, je bila sprito današnjih razmer primorana ukrepati nekaj v zaščito domačih delovnih moči. Kakor znano, je Švica v veliki meri pribežališče političnih in drugih emigrantov iz vseh mogočih dežel. Vsak takšen inozemec dobi v Švici delo pod istimi pogoji kakor domačin in ga smatrajo temu enakovrednega v vsakem pogledu.

Velika brezposelnost med švicarskimi državljani pa je prisilila švicarsko vlado, da je vendar storila neke ukrepe za zaščito domačega delavstva. Sklenila je, da bo vse nadstevilne inozemske delavce v bodoče zavračala. Tiste, ki so že v Švici in imajo kakršnokoli delo, pa bo pustila na miru in bo tudi v bodoče ravnala z njimi taklo, kakor z lastnimi državljani.

Pariški muzej medicinskih redkosti

V pariškem samostanu Filles-Saintes. Genevieve ima svoje prostore eden najbolj bogatih muzejev človeškega trpljenja in sredstev, ki jih je uporabljal človek proti trpljenju vsake vrste.

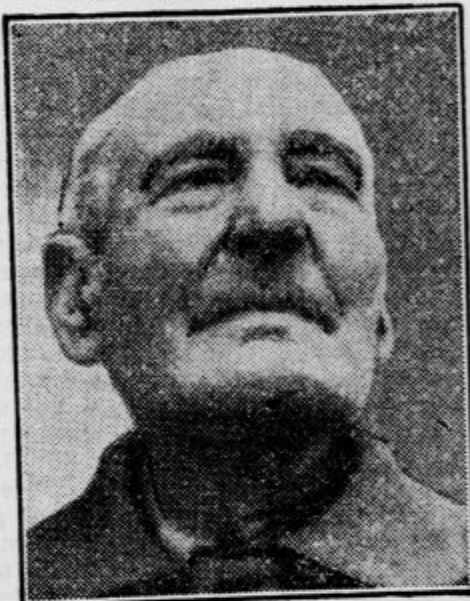
Zbirka obsega vse mogoče pripomočke medicinske znanosti od najstarejših časov kirurške instrumente, farmacevtske predmete, receptarije, redke medicinske knjige.

Za strokovnjake, zlasti dijake medicinske, je ta muzej prava atrakcija, ki bo pa postala še bolj vabljiva in zanimiva, kajti pravkar proučuje mestna uprava načrt, po katerem se bo zbirka tudi s prispevki raznih bolnišnic zelo razširila.

Črtalo za ustnice v novi rabi

Na vseučilišče v Ohio je prispela te dni pošiljka črtalnikov za ustnice in vodje te odlične šole so se zelo začudili, ko so iz navedb doznali, da jih je bil naročil učitelj za lahko atletiko. Pozvali so ga k sebi in so se še bolj začudili, ko jim je potrdil, da je črtalnik res naročil za svoje gojenice, a nikakor ne za to, da bi jih poklenjali svojim damam, temveč da bi se z njih pomočjo še bolje razvijali v sabljaštvu. Stvar je bila preprosta: Konce sablj so pri vajah mazali z rdečim za ustnice, da se je na krajih natančno poznal vsak sunek, ki je »zadel«. Navzlic tej razlagi pa je vodstvo ohijskega vseučilišča vendarle zavrnilo idejo takšne uporabe črtalnikov, češ, da so še drugi pripomočki, s katerimi bi se dali doseči isti učinki in ki bi se jim sledovi na krogih dali pred vsem lažje izprati nego masčobno rdečilo za ustnice.

Častitljiva starost

Francois Francois Mareschal iz Breteulla je obhajal te dni svojo 101. obletnico rojstva

Nova krvna snov

Prof. Richard Seyderhalm iz Frankfurta ob Meni je odkril v krvi novo snov, ki se po opazovanju z ultravijoličnimi žarki iz nečimkovega praoblike spremeni v učinkovito. V tej obliki pospešuje nastajanje rdečih krvnih teles in njih prehod v krvni obtok. Snov, ki jo Seyderhalm imenuje »citagenin«, bo imela mogoče še precejšnjo ulogo v zdravilstvu, kajti z njeno pomočjo je že uspelo ozdraviti določene oblike malokrvnosti itd.

Brilantna ogrlica kot otroška igrača

Pred tremi leti je angleška vojvodinja Rutlandova na povratku z nekega plesa v svoj grad Oakham izgubila svojo dragoceno brilantno ogrlico. Vse iskanje je bilo zaman in ker je bila ogrlica zavarovana, je vojvodinja čez nekaj časa dobila dogovorjeno zavarovalnico.

Te dni pa je prišla k draguljarju v nekem sosodnem mestu na pol odrasla deklica in ga vprašala po ceni krasne ogrlice, ki jo je bila prinesla s seboj. Draguljar je takoj ugotovil izredno vrednost tega lišpa in je bil tako previden, da je opozoril policijo. Tu je deklica povedala, da je hči nekega oakhamskega hlevarja in da so ogrlico nekega dne našli njeni mlajši bratje in sestre na cesti. Dolgo časa so se otroci igrali s to stvarjo in dekle jo je nekoč imela celo okrog vratu na neki plesni zabavi. Tu so ji šele povedali, da je ogrlica izredno dragocena in na podlagi tega je prišla k draguljarju, da ji pove pravo vrednost. Policija je ugotovila, da so njene izpovedi resnične in je ogrlico vrnila vojvodnji. Pri vsem tem je čudno, da ni nikoli nobena odrasla oseba opazila, s čim se otroci igrajo.

Amerika potolkla Kanado v Evropi

Skupina moštva »Massachusetts-Rangers«, ki je na praških mednarodnih tekmah v hokeju na ledu potolkla kanadsko moštvo in si priborila svetovno prvenstvo

Dveurna železničarska stavka v Avstriji

Železničarska stavka, ki so jo bili napovedali avstrijski železničarji v protest proti izplačevanju prejemkov v treh mesečnih obrokih, se je začela v sredo ob 9. dopoldne in je trajala dve uri. Vlaki, ki so bili v tem času na poti, so se ustavili na prvi postaji. S tem je seveda nastala v prometu precejšnja zmeda in vlaki so imeli približno dve uri zamude. Avstrijska vlada kani postopati proti vsem stavkočim in bo odpustila predvsem delavce-dinarje, ki so se udeležili stavke, druge bo pa kaznovala deloma z odpustom, deloma jim bo odrgala nekaj pri plači. Socialno-demokratska stranka zahteva zaradi tega ta, košnjo sklicanje parlamenta.

Gospodarsko barbarstvo

V neki nemški gospodarski reviji govori Artur Salz o programu svetovne gospodarske konference, kakor ga je postavila konferenca strokovnjakov. »Spomenica«, pravi Salz, označuje s polno upravičeno, najstroj kot pravi program konference svetovne gospodarske razorožitve. Lokarna konferenca, ki je prinesla neko določeno ureditev velikega čimtelja motenj v meddržavnih odnosih, je bila premirje, londonska svetovna gospodarska konferenca pa naj prinese končni mir. Alternativa je jasna: obnova svetovnega gospodarstva ali pa hermetična zapora gospodarskega sveta v popolni narodni gospodarski avtarhiji, začetek razdobja gospodarske in ne samo gospodarske rebarbarizacije. Te, da je bo zrušil zadnji steber tiste zapadne ljudske in državne skupnosti, ki izvira iz najzgodnejšega srednjega veka in ki je slonela na skupnosti materialnih koristi.

»Mlada dama« — 80 leti

V New Yorku je umrla pred kratkim igralka Kathrine Wilson in je ostavila oporoko, iz katere je svet sploh prvič zvedel, da je bila poročena. Svojim prijateljem je pripovedovala, da je še samska, da šteje 65 let in da se čuti dosti mlajšo. V resnici pa je dama štela že 80 let, njeno pravo ime pa jo mozu je bilo mistres Edward Marble in je imela hčer, ki je istotako že davno poročena. To hčer je v oporoki imenovala le kot svojo »prijateljico« in ji je ostavila vse svoje imetje.

Z motociklom okoli sveta

Primadona Komične opere v Parizu Odeta Dathys se je te dni vrnila s potovanja, ki ga je podvela s svojim možem Rogerjem Lacorjem na motornem kolesu okoli sveta. Potovanja sta dve leti in sta prevozila 41.000 km.

Ko se začno cevi poapnjavati, deluje uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice za redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojstri zdravniške vede priporočajo pris tarostnih pojavih različne vrste »Franz Josefove« grenčice, ker odpravi zastajanje v žlednem črevesnem kanalu in leno prebavljenje ter omili dražljivost živcev. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Neznani brezposeln

Originalna misel je šinila v glavo brezposelnim v New Yorku. Sklenili so postaviti spomenik »neznanim brezposelnim«, ki so ga našli mrtvega na ulici. Ko so ga hoteli pokopati na pokopališču, se je zbrala truma brezposelnih, začela protestirati proti pokopu in jela nabirati prispevke za spomenik neznanim brezposelnim, ki so ga te dni odkrili v Bronxu.

Smrtno zastrupljenje 73letne zobne zdravnice

Te dni so našli na Dunaju mrtvo 73letno zobno zdravnico dr. Františko Löwenfeld-Schrötterjevo. Poleg pokojnice so bile izpraznjene ampule morfija, s katerim se je zastrupila. Baje ni mogla samomorilka pozabiti svojega moža, ki je bil tudi zdravnik, in je nedavno umrl. Injicirala si je z namenom, da bi pomirila živce, dozo morfija, ki pa je bila tako močna, da je po injekciji izdihnila.

Nevesta v plamenih

V Ledniškem Rovnu na Slovaškem je bila pred dnevi poroka, pri kateri je izbruhnila med cerkvenim obredom panika. Nevesta je namreč držala v rokah veliko gorečo svečo in se je tako zamaknila v duhovnika, da je pritisnila svečo k sebi. Pri tem se ji je vnel pajčolan in nevesto je v trenutku objel ogenj. Nesli so jo čisto hitro iz cerkve, toda kljub temu je dobila hude opekline po gornjem životu. Namesto v zakonsko postelj je morala v bolnišnico.

Shaw na Kitajskem

Pisatelj B. Shaw se pravpravi na polet čez Kitajski zid. Za svojega bivanja na kitajskem ozemlju ni bil nič kaj dobre volje. V Hongkongu je govoril na nekem dijaškem zborovanju, kjer je priporočal radikalizem, pozneje pa je svoje misli ublažil. Sestal se je tudi z vdovo velikega kitajskega revolucionarja dr. Sunjatsena. Končno je izjavil, da je Kitajska dežela brez kulture.

Danski parnik žrtev kitajskih gusarjev

Te dni so kitajski gusarji 2 uri od Hongkonga napadli danski parnik »Diederichsen«. Gusarji so naperili na častnike sa, mokrese ter so pristili kapitana, da je zavil v pristanišče Bias. Tam so razbojniki opleni ladj, odvedli s seboj tri potnike prvega razreda ter izginili. Prvi častnik na ladji je bil med gusarskim napadom močno ranjen.

Kri kot zdravilni serum

Prof. Fiore iz Pise je poročal te dni na nekem medicinskem kongresu, da je odkril uspešen način za pobijanje otroške paralize. Gre za injekcije seruma, ki ga pridobiva iz krvi staršev obolelih otrok.

Spomenik eksekutorju

V Gjörgjörösu na Madžarskem so odkrili kmetje spomenik izvršilnemu organu davčne uprave, ki slaži mršavemu kmetu zadnjo srajco. Oblastvo pa je ta spomenik smatralo za izzivanje ter je dalo spomenik pokriti, proti kipařju, ki ga je napravil, pa je uvedlo preiskavo.

Ampak med tem, ko si čitate, v svoji

bujni domišljiji slika izid glasbenega prepisa, se bomo vrnili k Smičkovu... Ubogi muzikant, ki ni mogel dobiti tatrov, se je vrnil na kraj, kjer je bil pustil obodok, pa ni mogel nikjer najti svojega dragocene bremena. Zato je v premissljanja, nekajkrat je tekel po cesti gor in dol in je bil preverjen, ker ni mogel najti obodoka, da je zašel na napačno pot...

»To je strašno!« si je mislil in si ruval lase, pri čemer ga je ledenomrazno spretilavo po hrbtu. Zadušila se bo v obodku. In jaz bom njen morilec!

Dob polnoči je taval Smičkov po deželnih vestah gor in dol in iskal in iskal obodok, nazadnje pa se je ves onemogel za tekel zopet nazaj pod most.

Vendar je žal tudi iskanje ob jutranjem svitu imelo isti rezultat in zato je Smičkov sklenil, da počaka pod mostom druge noči...

»Našel jo bom!« je moniral sredi cilinder in si znova začel puliti lase. »Pa naj bi jo moral iskati celo leto, našel jo bom!«

Se dandanašnji pripovedujejo seljaki, ki žive v opisanem kraju, da človek lahko ponoči opazi blizu mosta nagega moža z lasmi in nosi cilinder. In zdaj pa zdaj se oglasi izpod mosta hropenje basovskih gosli.

Benetke v snegu

Redkokdaj sneži v mestu sv. Marka, letos pa se lahko pohvalijo Benetani tudi s to posebnostjo

Ko je premišljeval o tem vprašanju se je krasotica zopet osvestila.

»Ne ubijte me!« je zajekala. »Jaz sem princesinja Bibulova. Lepo vas prosim! Dali vam bodo veliko denarja! Pravkar sem iztrgala iz vode svoj trnek in ko sem to delala, so mi tatovi ukradli novo obleko, če vije in vse.«

»Premišljiva!« je dejal Smičkov s prosečim glasom. »Tudi meni so ukradli obleko. Pa ne samo to, ampak tudi moje hlače s kolofonijo vred, ki je bila notri!«

Vsi tisti, ki igrajo gosli in trombone niso povedali nič kaj posebno iznajdljivi, ali Smičkov je bil častna izlema.

»Milostljiva!« je dejal po kratkem času. »Opažam, da vam je moj pogled mučen. Toda pritrdili mi boste, da iz istih razlogov, kakor vi, ne morem od tod. Zato vam predlagam tole: Lezite v obodek mojih gosli, če vam je drago, in pokrite se s pokrovom. Tedaj bodo vaše oči rešene mojega pogleda...«

Ko je Smičkov to izrekel, je tudi že vzel gosli iz obodka. Zazdelo se mu je kajpak za hip, da profanira svojo umetnost, če zametava obodek, vendar pa ni dolgo omarhal. Krasotica je legla v obodek in se kakor svetek skrivila, on pa je zavezal jermene in se je oveselil, da ga je priroda obdarila s tolikšnim umom.

»Zdaj, milostiva, me ne vidite,« je dodal. »Ležite tukaj in se pomirite. Kakor hitro se stemni, vas ponesem v hišo vaših staršev. Po gosli lahko pridem tudi pozneje.«

Ko se je dosti zmrčilo, si je Smičkov napravil obodek s svojo krasotico na rame in je romal proti vili kneza Bibulova. Izmišlji si je tale načrt: Nameraval je iti do prve kočje, tam je hotel dobiti obleke in nato nadaljevati svojo pot...

»Ni ga zla, kateremu ne bi sledilo dobro...« si je mislil, ko je s svojimi bosimi nogami vzdigoval prah deželne ceste in se pripogibal pod bremenom. »Za toplo sočutje do princesine usode me bo Bibulov gotovo bogato nagradil.«

»Milostljiva, ali ležite kaj udobno?« je vprašal z glasom galantnega kavalirja, ki poziva svojo damo k četvorki. »Bodite tako dobri, ne dejte si nič kratkih in počutite se v mojem obodu, kakor doma.«

Ali nenadno se je galantnemu Smičkovu zazdelo, da vidi pred sabo v temi dve človeški postavi. Pogleda pazno tja in se prepriča, da ni bila optična prevara: zares, tamkaj sta se pomikali postavi in nosili v rokah svečnice...

»Pa ne, da bi bili nazadnje to tatovi?« mu je šinilo v glavo. »Nekaj nosijo! Najbrž najino obleko.«

Smičkov je potožil obodek na omrčjek

poleg ceste in se pognal za postavama.

»Stoj!« je klicnil. »Stoj! Drži jih!«

Postavi sta se ozrli in se spustili v beg, ko sta opazili, da jih preganjata... In še dolgo je šilhal princesa nagle korake in kriče: »Drži jih!« A slednjič je tudi to utihnilo.

Smičkov jih je začel na vso moč preganjati in naša krasotica bi bila morala bržkone še dolgo ležati na polju zraven ceste, ko bi ji ne bila prišla na pomoč srečna igra naključja. Ob istem času so namreč romali Smičkovi tovariši po isti poti k Bibulovi vili, flavta Sučkov in klarinet Razmahajkin. Spoteknili so se ob obodek, začudeno so ogledovali in sklepali roke.

»Basovske gosli!« je dejal Sučkov. »He, to so gosli našega prijatelja Smičkova. A kako so prišle semkaj?«

»Bržkone se je Smičkovu kaj pripetilo,« je odločil Razmahajkin. »Ali se je opil, ali pa so ga oropali... V obeh primerih nima zmisla, da bi puščali gosli tukaj... Rašji jih vzamemo s seboj.«

Sučkov si je naložil obodek na ramena, nakar so lo muzikantje mahnali dalje.

»Vrag vedi, kaj je to tako težko!«, je renčala flavta vso pot. »Za nič na svetu bi ne hotel igrati na tako klado... Uf!«

Ko so muzikantje nazadnje dospeli do

Po filmskem svetu

Rose Barsonyeva v filmu „Pusta žari“

Ta, danes že povsod popularna umetnica, je tako rekoč preko noči postala slavna po vsem svetu. Odkar jo je angažirala Ufa in ji poverila glavno vlogo v opereti

»Pusta žari«, jo more občudovati tudi posetnik malomestnega kinematografa in ne samo berlinski meščan, ki gre k najnovejši Paul Abrahamovi opereti »Ples v Savojcu«. V tej opereti nastopa namreč slovit pevka, plesalka in igralca vsak večer ter prejema za sleherni nastop po tisoč mark. Rose Barsonyeva je Madžarka, temperamentna, ognjevitva ter očara s svojo lepoto in izredno živahnostjo slehernega gledalca.

Izposojevalnica filmov v Ljubljani

Zvezd kulturnih društev je uspelo pridobiti si zastopstvo in pooblastilo za plaširanje vseh velikih filmov, ki so že izšli in se izidejo v nakladi Jugoslovenskega prosvetnega filma v Beogradu. Kinematografi v dravski banovini naj se zato v pogledu filmov Jugoslovenskega prosvetnega filma obračajo glede zaključkov, cen in ostalih informacij na tajništvo ZKD v Ljubljani (Kazino II., levo).

Filmi Jugoslovenskega prosvetnega filma so najkrajše izbrani in nudijo našemu občinstvu to, kar si želi. Razen na odlično vsebino in znamenite igralce polaga Jugoslovenski prosvetni film pri izbiri filmov veliko važnost na domačo slovansko noto, kar znači, da so ti filmi občinstvu mnogo sorodnejši in bližji kakor tuja nemška filmska dela.

Dosedaj so v nakladi Jugoslovenskega prosvetnega filma že izšli:

1. »Fantom Durmitorja«. V tem vefilmu, ki je posnet v naši državi, v Beogradu in Hercegovini, nastopajo v glavnih vlogah domači igralci, naša Ita Rina in Nučić. Ta film, ki je dosegel tako doma kakor v tujini največje priznanje, je izdelan delno tudi v srbskohrvatskem jeziku. Priznan mu je kulturni značaj in uživa pri solskih predstavah popolno oprostitev taks.

2. »Pred Maturco«. Tudi ta film je že izšel in sodba vseh, ki so videli ta neposipno lepi češki govoreči film, je enodušna in tem, da je »Pred Maturco« najlepši dokument vzvišene slovanske filmske umetnosti. Češki dialog v filmu je lahko razumljiv. Film pride zdaj na spored v Ljubljani v Elitnem kinu Matici, ki pripravlja premiero tega krasnega filmskega dela z vso skrbnostjo kot premiero enega največjih filmskih del.

3. »Klic morja«, vefilm s slavnim igralcem Heinrichom Georgom v glavnih vlogi. Kaj pomeni osebnost tega odličnega umetnika, povedo njegovi filmi iz preteklih dob, tako »Tennica«, »Berlin-Alexanderplatz«, »Kmetovine in drugi.

4. »Ljudje v ofsudu«. Največji češki športni film z najboljšimi češkimi umetniki in igralci v glavnih vlogah.

Naposled izide kasneje še najnovejši češki govoreči film slovitega komika Vlaste Buriana, ki ga cenijo in poznajo naše občinstvo iz njegovih filmov »Lažni feldmarsal«, »On in njegova sestra« in »Revizor Haselhubne«.

Vse te velike filme si mora nabaviti sleherni kino, ki hoče zadovoljiti z izbranim sporedom svoje občinstvo.

Poleg tega ima ZKD v Ljubljani na svoji zalogi že 19 najnovejših domačih kultur-

nih kratkih zvočnih in nemih filmov, katere izposoja kinematografom po najnižjih cenah.

Kinematografi, obrnite se tedaj v pogledu filmov na tajništvo ZKD, ki vam bo najvestneje postregla.

Zadnji evropski film s Harveyevo

Veliki, v treh verzijah (v nemščini, francosčini in angleščini) izgotovljeni film »Jaz in cesarica«, film produkcije Ericha Pommerja, je dogotovljen in je doživel pri premieri v Berlinu velik uspeh. Lillian Harveyeva igra v vseh treh verzijah glavno vlogo. Njeni partnerji v nemški izdaji filma so Conrad Veidt, Mady Christians, Kith Kuhl in drugi. Režiral je film Friedrich Holländer. Vsebine filma je v kratkem naslednja:

Marki de Pontignac se nahaja na lovu. Med potjo opazi na tleh žensko podvezo. Skloni se s konja, da bi jo pobral, pri tem se konj splaši, ga vrže s sedla in marki obteži nezavesten na tleh. Na pomoč prihiteli vojaki ga odnesejo v bližnjo vojašnico, kjer ga nihče ne spozna. Podveza je last cesarične služabnice. Ona jo išče in pride naposled tudi v vojašnico. Vojaki zdravnik, ki je mnenja, da bo marki umrl, ga vpraša po njegovi poslednji želji in marki pove, da bi rad še enkrat videl malo deklico iz Montmartra, kateri je daroval svoje srce. Zdravnik misli, da je pred vrati stoječa deklica izvoljenka njegovega srca, jo privede k markiju sobo. Dekle mu zapele lepo pesem, mu odvzame pri tej priliki podvezo in izgine. Marki ozdravi in išče zdaj druzestvo pevko vsepovsod. Pri neki priliki kuje marki iz cesarične sobe znano mu popevko, vdere v cesarične apartmaje in izve, da je pevka sladke melodije Juliette,

cesaričina služabnica.

Film konča z združitvijo obeh zaljubljenec v srečen zakonski par.

Film je že v Berlinu pri premieri v hvalen aplavz občinstva. Kritika je polna hvale in samo obžaluje, da je tako odlična filmska umetnica Lillian Harveyeva za daljšo dobo odvzeta nemškemu filmu.

Novi filmski ateljeji na rivijeri

Iz Pariza nam poročajo, da se bo naposled uresničil star načrt francoskih in ameriških filmskih družb, ki hočejo na najlepšem mestu francoske revije, na znamenitem Cote d'Azur, zgraditi šest velikih filmskih ateljev in jih opremiti z najnovejšimi iznajdbami na popriku filmske tehnike. V teh ateljih bo baje šest velikih filmskih produkcijskih družb delalo svoje zvočne filme.

Filmi, ki so zdaj v delu

Neubabelberg: »Zvezda Valencije: Liane Haidova, Ossi Osvalda, Paul Westermeyer.

Atelje Jofa: »Godbenika: Szöke Szakall, Otto Wallburg, Trude Berlinerjeva, Ernst Verebes. »Pozdrav in poljub Veronika: Franziska Galova, Paul Hörbiger. »Osvajalec vrhove in »Zadeva Robertsa.

Staaken: »Skok v prepado: Harry Piel, Anton Pointner, Elga Brinkova, Camilla Spirova.

Grünwald: »Grdo dedke: Dolly Haasova, Max Hansen, Otto Wallburg, Julius Falkenstein. Vsi ostali berlinski ateljeji v Tempelhofu, ateljeji Fröhlichstudio, Terra in Efa so zasedeni. Zunanje posnetke dela zgolj Ufa za svoj film »Sezona v Kairu« z Renato Müllerjevo in Willyjem Fritschem.

Novice iz Hollywooda

Palace komparzov znatno padle. V Hollywoodu in po drugih ameriških filmskih ateljih je bilo zaposlenih pri filmu po statistiki iz leta 1932. ogromno število 214.000 komparzov, ki so dobili manjše vloge. Ti ljudje so prejeli na dan povprečno plačo 9.32 dolarja, dočim določeno sedaj je še 8.65 dolarja. Ogromna večina teh komparzov dela pa seveda le po en dan na teden in le malo jih je, ki so zaposleni več kakor dva dni na teden.

Naslednji film Grete Garbo. Božanska Greta se je vrnila in njena priljubljenost v Ameriki se za časa njene odsotnosti ni prav nič zmanjšala. Njen prihodni film se bo imenoval »Solnce St. Moritza«.

Nad sto zakonov ameriških filmskih zvezdnikov ločenih v letu 1932. Po statistiki, ki jo je zbral urednik lista »Variety«, sta bila v preteklem letu ločena 102 zakonov filmskih prominentov, in to v 18 primerih po željah mož, v vseh ostalih primerih pa po željah žen.

Filmski drobci

Brigita Helmova zopet pri Ufi. Angažirana je za daljšo dobo let in bo nastopila prihodnjo sezono v nekaj Ufinih filmih.

»O čem sanjajo ženske« je začasni naslov najnovejšega filma, ki ga je izdeloval znani režiser Geza Bolvary z Gustavom Fröhlichem, Noro Gregorjevo in Patrom Lorrejem.

Maria Jeritza znamenita dunajska primadona, bo pela v newyorškem Palastkinu in po prejela za 4-dnevne kratke nastope tedensko plačo 5000 dolarjev.

Marlene Dietrichova in Ramon Novarro sta baje sprejela laskavo ponudbo velikega londonskega gledališča, kjer bosta pomladi gostovala.

Število zvočnih kinematografov po vsem svetu se je od lani zelo znižalo in jih je po najnovejši statistiki 34.000.

»Pevce naroda« se bo imenoval film, ki ga dela Richard Oswald z znamenitim tenorjem Josefom Schmidtom, ki ga pozna ves svet iz radia.

O zajtrku

Ni priporočljivo začeti vsakodnevno delo s praznim želodcem, kajti časoma izgubi telo zaradi takšnega nedostatnega dovajanja kuriva predpolno mnogo svojih sil in ne zmore več svojega dela. Obilnejši zajtrk je zato v prid zdravju vsakomur, priporočati, zlasti pa šibkejšim osebam.

Danski zdravnik naglašava važnost prvega zajtrka. Ko jutraj vstanemo, pravijo ti zdravniki, nam je telo spočito, tudi če se prve pol ure počutimo še nekako utrujeni. A ko smo premagali to stanje, se čutimo telesno in duševno bolj zmogljive nego kdaj tekom poznejšega dne. Najboljše delo opravimo lahko jutraj in predpoludne. Želodec je jutraj istakot spočit in izprazen, njegove žleze se imelo dovolj časa, da so nabrale novih sokov, ki so pripravljeni za predelavo novih snovi. Zato bi moral biti prvi obilni obed takoj jutraj. Večina ljudi pa se zadovolji s koščkom kruha, malo masla ali časičkave oz. čaja in se ne zadostno zajtrkom se spravilo na delo. So celo ljudje, zlasti številne ženske in mlada dekleta, ki jutraj sploh ničesar ne jedo in potem kvečjemu sredi predpoludne. Kaj pa naj stori želodec ta čas s svojimi nabranimi soki in mišičnimi silami, ki čakajo samo na to, da jih izkoristimo?

Zato bi si moral postaviti vsakdo, bodisi telesni ali duševni delavec, za pravilo zadosten zajtrk iz več želez ali kosov kruha, z maslom in po možnosti iz jaja, sira, mrzlega mesa in primerne pijače (kava, čaj, mleka itd.). Šibakravnim osebam pa lahko brez nadaljnega zadovoljimo poženje po pikantnih starih, kakor konvencionalnih ribah, majonezi, sardelnem maslu in podobnem.

Umrla je naša ljubljena mama, dobra stara mama in tašča, v starosti 86 let, gospa

Jakobina Lukež

vdova mornarskega in okrožnega zdravnika

Pogreb blage pokojnice bo v torek, dne 7. marca 1933 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Florijana ulica 40.

Ljubljana, dne 5. marca 1933.

ZALUJOČI OSTALI

Preteklo noč je preminul naš dolgoletni, zaslužni član načelstva, gospod

Eržen Gabrijel

posestnik in trgovec v Zapažah

Pogreb se bo vršil 6. t. m. ob 16. Ohranimo vestnega in značajnega moža v trajnem spominu.

Radovljica, dne 5. marca 1933.

Posojilnica v Radovljici.

Potrni v globoki žalosti javljamo prežalostno vest, da nam je umrl naš iskreno ljubljani oče, gospod

Gabrijel Eržen

posestnik in trgovec

Pogreb blagega pokojnika se bo vršil v ponedeljek 6. t. m. ob 16. iz hiše žalosti na pokopališču v Begunjah.

Zapuže pri Lesah, 5. marca 1933.

Žalujoča rodbina Erženova

MALI OGLASI

Službo dobi

Vaša beseda 50 par. za dajanje naslova ali za sifro pa 5 Din. (1)

Sofer

Na kavčoj, dobi namešče. Evtent. prodam avto s koncesijo ali pa dam v najem. Pismene ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod sifro »J.« 6707-1

Brivski pomočnik

mlad, dober delavec in perfektni bubi šnec. dobi s 15. marcem stalno mesto s stanovanjem, hranjo, pranjem perila in plačo po dogovoru. Ponudbe s sliko na naslov: Josp Király, frizer za dame in gospode, Murska Sobota. 6791-1

Prodajalka

ameriškega stroka s letnimi oporabi, zmogljiva slovanskega in nemškega jezika sprejemam. Dopise pod »Offerte« na podst. »Jutra« Maribor. 6930-1

Hlapca

M je vajen mesarje na delu, sprejemam. Pismene ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod »Hlapce« 6930-1

Dekle za otroško sobo

boljša, veče nemščine, sprejme podoba k izvora otrokoma. Naslov: Zora Karabasta, Zemun. Karabasta ulica 17. 6908-1

Frizerko

dobro, sprejemam s 1. apr. leto, staro od 30-35 let, tujem. Plača po dogovoru. Krizanec-Reiser. Dr. Bernard, frizer, Laško 46 6900-1

Gospodinja

za bilos in druge posle, staro od 30-35 let, tujem. Plača po dogovoru. Krizanec-Reiser. Dr. Bernard, frizer, Laško 46 6900-1

Samostoj. kuharico

srednje starosti, poselno in marljivo, ki je tudi dobra gospodinja, sprejme takoj v vso kuhinjo, bosta v starosti v bližini Zgornje. Le provizorne ali naj odločijo obehne ponudbe v tabele plače na oglasni oddelku Jutra pod sifro »L.« 6723-1

2 elektromonterja

stanovnja, majša, iščem za instalacije na velikih stavbah. Pismene ponudbe na Mirko Breznjak, Rogatec. 6941-1

Službe išče

Vaša beseda 50 par. za dajanje naslova ali za sifro pa 5 Din. (2)

Gospodična

preda, pokrena, simpatična, za dajanje naslova ali za sifro pa 5 Din. (3)

Vdova

vajna trgovina in gostilna, gre za malo plačo v boljši hiši. Ponudbe na upravn. »Jutra« Maribor pod »Skromna«. 6930-2

Služkinja

vajna nekoli kuhinje in šivanja, pridna ter šodna. Na sifro 15. marcem. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 6902-2

Mladenka

veča šivanja in vsakega dela, išče mesto sobarice ali karkoli. Devine na upravn. »Jutra« Maribor pod »Kraja, pošta Sv. Jurij ob Taboru, Savinjska dolina. 6962-2

Prodajalka

mešane stroke z večletno prakso, zmogljiva slovanskega in nemškega jezika išče službo s 1. apr. v mestu ali na delu. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 6902-2

Sivilska pomočnica

vajna vseh del, išče mesto najraje na Gorenjskem ali kjerkoli. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 6909-2

Kolarški pomočnik

zanesljiv, samostoj. vjaščine prost, želi stalne namestitve. Zmožen je sornih del. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 6918-2

Prodajalka

zanesljiva, versirana mešane stroke, želi službo. Dopisi na podst. »Jutra« Maribor pod št. »1270«. 6901-2

Gospodična

preda, pokrena, simpatična, za dajanje naslova ali za sifro pa 5 Din. (3)

Vdova

vajna trgovina in gostilna, gre za malo plačo v boljši hiši. Ponudbe na upravn. »Jutra« Maribor pod »Skromna«. 6930-2

Služkinja

vajna nekoli kuhinje in šivanja, pridna ter šodna. Na sifro 15. marcem. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 6902-2

Mladenka

veča šivanja in vsakega dela, išče mesto sobarice ali karkoli. Devine na upravn. »Jutra« Maribor pod »Kraja, pošta Sv. Jurij ob Taboru, Savinjska dolina. 6962-2

Prodajalka

mešane stroke z večletno prakso, zmogljiva slovanskega in nemškega jezika išče službo s 1. apr. v mestu ali na delu. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 6902-2

Zasluzek

Kdor išče zaslužke, plača za vsako besedo 50 par. za naslov ali sifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužke, pa za vsako besedo 1 Din. za dajanje naslova ali za sifro pa 5 Din. (3)

Šivilja

izvrjena perila in oblačila, kakor tudi fantom, gre za 20 Din sivat na dom. Ponudbe pod sifro »Izvrjena« na oglasni oddelku Jutra. 6943-3

Vaše pohištvo

na klavir bo izgledalo popolnoma novo — za mal denar ga vam prijem prepolnita na dom Piste na oglasni oddelku Jutra pod »Strokovnjak 222«. 7000-3

Prodaj

Oglas trg. snadaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za sifro 5 Din. — Oglas socialnega snadaja vsa beseda 50 par. za dajanje naslova ali za sifro pa 5 Din. (6)

Otroški voziček

prodajam rami inventar, balje kroglice itd. Kupci naj se javijo pod sifro »Inventar 1933« na oglasni oddelku Jutra. 6944-6

Modistinja, pozor!

Rodka prikaži! Vred proslavite ugodno prodaj najbolj upeljano modistinja z produktivno v Ptuju. Pojavila daje Stefi Krašner, Ptuž. Krekova 1. 6730-6

Voziček za dvojke

pravi poceni prodaj. Pojevo se v oglasnem oddelku Jutra. 6979-6

Otroški vozički

najnovejši, po zelo nizkih cenah. Trgovina M. Tom. 86. Sv. Petra c. 52. 6978-6

Prikolico

ekorej novo, prodam. Naslov pove oglasni oddelku Jutra. 6908-6

Otroški voziček

lep, globok, napredaj. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 6927-6

Otomane

v veliki razprodaji pri Dv. odstavu v St. Vidu. 6970-6

Železni štedilnik

(Tischherd) prodam za 200 Din. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 6971-6

Otroški voziček

globok, mofan, zelo dobro ohranjen, napredaj v Ptuž. terzinkov ul. 19. prijdite. 6964-6

Otroško gajbico

dobro ohranjena, poceni prodaj. Peril. Copora cesta št. 21/II. 7021-6

Stelaže

2 možni in pisalne mize poceni prodaj. Pobečka. Cankarjeva nabrežje št. 71. 7036-6

Otroški voziček

prodajam rami inventar, balje kroglice itd. Kupci naj se javijo pod sifro »Inventar 1933« na oglasni oddelku Jutra. 6944-6

Rad opustitve

prodajam rami inventar, balje kroglice itd. Kupci naj se javijo pod sifro »Inventar 1933« na oglasni oddelku Jutra. 6944-6

Prvovrstno mleko

vsakemu dostavljamo na dom, 1. 2. Din. Bukova drva m 85 Din. Naslov po pošti ali odd. »Jutra« pod »Na doma«. 7100-6

Pisalni stroj

pisalni stroj s predstavljenimi, 107 let stare, majhne, električni motor, veliko ogledalo in razne druge predmete v dobrem stanju prodaj. Ponudbe na oglasni oddelku Jutra pod sifro »Pisalni stroj«. 6910-6

Povečevalni aparat

nov, Luminax, za polovico ceno na prodaj — Kodeljovo 13. 7077-6

Visoko omaro

in sobno kredenco prodam po nizki ceni. gorčičeva 16/L. 6934-6

Oblacila

Irg. oglas po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za sifro 5 Din. — Oglas socialnega snadaja vsa beseda 50 par. za dajanje naslova ali za sifro 5 Din. (13)

Lepo nov kostim

drn plašč, par oblačil za mlade dame prodaj. Gregorčičeva 16/L. 6925-13

Kapital

Vaša beseda 1 Din za dajanje naslova ali za sifro pa 5